

Vreemdelingenbewaring in Nederland op gespannen voet met internationale normen

27 juni 2008 Op vrijdag 27 juni om 10.30 uur, presenteert Amnesty International het rapport *'The Netherlands: The detention of Irregular Migrants and Asylum seekers'*, in Nieuwspoor in Den Haag. Eduard Nazarski, directeur van Amnesty International zal het rapport toelichten en het rapport aanbieden aan Tweede Kamerleden Heijnen (PvdA), Van Velzen (SP) en Azough (GroenLinks). Prof. A. van Kalmthout (Universiteit van Tilburg), deskundige op het terrein van het vreemdelingenrecht, zal zijn visie op het rapport geven.

Elk jaar worden er in Nederland zo'n 20.000 vreemdelingen gedetineerd. Zij worden opgesloten in detentiecentra onder een regime dat bedoeld is voor strafrechtelijk veroordeelden. Amnesty International ontvangt in toenemende mate klachten over de lange duur van de vreemdelingendetentie en over de manier waarop gedetineerde vreemdelingen worden behandeld. Amnesty heeft hierin aanleiding gezien om onderzoek te verrichten naar vreemdelingendetentie in Nederland. Dit heeft geresulteerd in het rapport *The Netherlands: The Detention of Irregular Migrants and Asylum-Seekers*.

“Door de lange duur en het strafrechtelijke regime waaronder mensen worden opgesloten, lijkt vreemdelingenbewaring te zijn geworden tot een middel om asielzoekers en migranten af te schrikken en te bestraffen voor illegaal verblijf, terwijl illegaal verblijf geen strafbaar feit is.”, zegt Eduard Nazarski, directeur van Amnesty International Nederland.

Peter, een 40 jarige afgewezen asielzoeker uit Liberia, moest twee keer Nederland verlaten nadat hij documenten had gekregen van zijn ambassade. In beide gevallen weigerden de Liberiaanse autoriteiten hem de toegang tot het land, omdat de documenten vervalst zouden zijn. De eerste keer werd Peter teruggestuurd naar Nederland met hetzelfde vliegtuig waarmee hij in Liberia was aangekomen. De tweede keer werd hij door de Liberiaanse autoriteiten gevangen gezet en na een maand teruggestuurd naar Nederland. Uiteindelijk heeft Peter –in Nederland en in zijn eigen land- in totaal 13 maanden gevangen gezeten, voordat hij in Nederland vrijgelaten werd.

Amnesty International constateert dat het in Nederland vanzelfsprekend is geworden dat vreemdelingen worden opgesloten, terwijl vreemdelingendetentie volgens internationaal recht en internationale standaarden een laatste middel behoort te zijn. Ook worden mensen opgesloten die behoren tot kwetsbare groepen, zoals kinderen, ouderen en slachtoffers van mensenhandel en marteling. Er wordt nauwelijks

gekeken of een lichter middel volstaat, zoals een meldplicht of het betalen van een borgsom.

Naar de mening van Amnesty International duurt vreemdelingendetentie te lang. Nederland kent geen wettelijke maximumtermijn en het gebeurt dat mensen langer dan een jaar vastzitten. Ook worden mensen opnieuw opgepakt en een tweede of derde keer opgesloten, waardoor zij in totaal zeer lange tijd in gevangenschap doorbrengen.

In vreemdelingendetentie geldt bovendien een regime dat bedoeld is voor mensen die een straf uitzitten. Illegaal verblijf is op zichzelf niet strafbaar en iedereen heeft het recht om asiel te zoeken. De detentieomstandigheden zijn in vreemdelingenbewaring zelfs soberder dan in strafrechtelijke detentie, omdat op resocialisatie gerichte activiteiten zoals onderwijs, arbeid en verlof ontbreken.

Amnesty International is tevens van mening dat de klachtenprocedures voor gedetineerde vreemdelingen niet effectief zijn. Klachten worden niet goed en niet snel genoeg onderzocht.

Amnesty international heeft tijdens haar onderzoek ook een ernstig gebrek geconstateerd aan betrouwbare gegevens over alle aspecten van vreemdelingendetentie, zoals cijfers over de duur, herhaalde bewaring, het aantal uitzettingen vanuit bewaring naar specifieke landen, gebruik van isolatiecellen en klachten over disproportioneel geweld.

Het Europees Parlement heeft op 18 juni 2008 de Terugkeerrichtlijn aangenomen die een maximumduur van 18 maanden toelaat. Amnesty International heeft eerder aangegeven dat dit onacceptabel is en de Richtlijn geen garanties biedt voor een veilige en waardige terugkeer. Amnesty wijst erop de het minimumstandaarden betreft die geen reden zijn voor de Nederlandse overheid om het huidige beleid niet te verbeteren.

“Amnesty International staat niet alleen in haar kritiek. Ook het Comité ter Preventie van Foltering uitte vorig jaar zorgen over vreemdelingendetentie in Nederland.”, aldus Eduard Nazarski. “Het wordt tijd dat de staatssecretaris het Nederlandse beleid weer in lijn brengt met internationale standaarden.”

http://www.amnesty.nl/voor_de_pers_artikel/35129/